

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-uteza 140. szám.

TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjutányosabb számításal, díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Főmunkatárs:

HAUGH BÉLA.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-uteza 1035. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

Nagyszombat.

A nagyszombatról még nem igen olvastam cikket. Az újságíró lelkét inkább a nagypéntek fenséges tragédiája, vagy a husvét, az eszme diadalának verőfényes napja köti le, ragadja meg első sorban. Amazon elborong a lelke, emezzen hangos allelujára fakad.

Valóban mind a két nap méltó a sziv és lélek eltűnődésére, méltó a magunkba szállásra és elmélkedésre. De míg a nagypéntek a sötét színek, a megsemmisülés, az elmulás borongós költészetével ragad meg s a megfeszített Igazság szenvedő alakjával saját nyomorúságunkat juttatja eszünkbe, addig a husvét csupa fény, csupa sugár, csupa illat, a sziv és lélek, amelyet földre nyugozott a halál, az elmulás gondolata, a megsemmisülés reménytelensége egyszerre csak elveti terhét, száll, emelkedik s megittasul az örökélet részegítő fenséges gondolatától.

Hit, te vagy az ő felemelő szárnya, te vagy a gyenge lélek ereje, te adsz édességet az örömmek, te veszed el keserűségét a fájdalomnak, te adsz a számító tudásnak lelket,

meleget s neveznek téged hidnak is, amely a földet az éggel összeköti... Igen, döngetheti ezt a hatalmas hidat a realis tudás, a hitetlenség csákánya, hatalmas pillérei porrá is omolhatnak, de ismét megépül ez a hid, mert a földi ember lelkének mindég szüksége volt, van és lesz reá, hogy azon keresztül, innen a földi élet siralom völgyéből az ég, a fényes menyország kies, üdítő berkeit felkeresse.

Minden ünnepnap ilyen nyugalmat kínál oázis, te pedig husvét, ünnepek legszebbje, örökre nyíló rózsás kertje vagy annak a szent bereknek.

És most mi még sem te rólad irunk!

Egy látszólagosan szürke, színtelen napot, a nagyszombatot tettük elmélkedéseink tárgyává.

Ez most a mi napunk, a mai Magyarország jelenének találó szimbóluma.

A hajdani nagyszombat egy hosszú felvonásköz volt ama fenséges tragédiában. Mert nagypénteken csak az első felvonás „végeztetett el.” Jóformán csak megindult a nagy „cselekmény”, de a végkifejlet még két

napot késett; nagyszombat a feszült várakozás napja volt, a kételkedés, bus lemondás borongós napja s csak azután jött a megdicsőülés, a gyönyörű verőfényes husvét...

Igen Magyarország mai állapota és helyzete annyira hasonlít a nagyszombathoz.

Nem politikai vonatkozásokat kerestünk mi most. Semmi köztünk a nagy politikához, egyszerűen csak rámutatni kívánunk közállapotainkra.

Mintha már keresztül estünk volna a szomorú nagypénteken? Borongós ég, szürke, sötét fellegek, mintha lábunk alatt inogna a föld s meghasadoztak volna az égnek kárpitjai... Mint hogy ha ott vergődnek már a keresztben ez a szegény Magyarország. Fiainak versengése mondta ki reá a „feszítsd meget”. A homouzion harcza dül ismét. Csak egy i betű választ el bennünket egymástól és mégis...

De hiszen azt csak talán nem vonjuk kétségbe, hogy jó hazafiak vagyunk mindannyian, ha különbözőképen gondolkodunk is? A manóba, de hogy is nem! Ha egymást érvekkal agyonbunkózni nem tudjuk, ott a rágalom,

TÁRZA

A férfszív.

Milyen csodás a férfszív:

A sors játszik, labdáz vele,

Üti, paskolja, verdesi,

De edzi csak... nem hal bele.

Milyen csodás a férfszív:

Durván nem bántják, lökdösi,

Lágy, bársong ujj érinti csak

S egy női kézben — széltörök...

BODNÁR ISTVÁN.

A szőke Márta.

Vásárhelyi Aladár igen csinos fiú volt, ellenben dr. Nagy Jánosnak nem sok jutott a férfi szépségből, de a férfiaságból sem, mégis dr. Nagy János urnak lett a menyasszonya az ünnepelt, a szép, az aranyos haju, a csintalan szemű, a gazdag Horváth Márta.

Egyébként ez természetes. Dr. Nagy János urnak volt egy gyéren jövedelmező, de nagy reményekre jogosító ügyvédi irodája, s a papája után több ezer forintokra való reménye. Az ünnepelt Márta szülői szín-

tén okos emberek voltak, s leányukat, illetve leányuk hozományát okosan akarták elhelyezni. Abból a szempontból indultak ki, hogy a házassághoz nem okvetlenül szükséges a szerelem, mert megjön az magától is a házasság után; s hogy a szép Márta annak idején elbűvölőnek fogja találni az előnytelen külsejű doktor savószínű, fénytelen szeműit. Mert hiszen azért dr. János urnak is megvan a férfi formája.

Tehát Nagy János ur jegyet váltott az ünnepelt Mártával, a mi a városban meglehetősen irigységet keltett, mint ez már szokásos hasonló esetekben. A szép Márta kezéért versengő aranyifjúság szomorúan és csüggedten vonult vissza és szidta az üres fejű Jánost, a kinek kelleténél több volt a szerencséje.

Vásárhelyi Aladár, az igen csinos szolgabíró csak akkor tudta meg az eljegyzést, mikor katonai szolgálatának teljesítése után visszatért a városba. A hír hallatára kissé elhalványodott, de ezt senki sem vette észre. Többet nem is szólt a dologról; de azt tapasztalhatta mindenki, hogy sokat ólálkodott a szép Márták háza körül, s úgy tűnt fel, mintha akarna valamit.

Egyszer azt is meglátta valaki, hogy a szép Márta együtt volt a szolgabíróval, s leolvasta az arcukról, hogy nagyon komoly dologról beszélgettek. A minthogy úgy is volt. Vásárhelyi Aladár már régen leste ezt az alkalmat, s mihelyt együtt volt a leány-

nyal, minden bevezetés nélkül megkérdezte, hogy miért történt meg az eljegyzés.

A szép Márta úgy tett, mintha nagyon csodálkozna a kérdésem, még össze is rázkódott egy kicsit, de aztán csakhamar magához tért és azt a választ adta, hogy nem érti a fiatal embert.

— De édes Márta, suttogott az ifju, hiszen azon a bizonyos bálon megigérté...

— Én?! csodálkozott a hölgy és megint összerázkódott.

— Igen maga, édes Márta. Emlékezzék csak vissza a négyesre... Még a kezemet is megszorította, a mit én határozott ígéretnek vettem. S akkor én önt édes cziczának szólítottam, a mire kaesintott egyet a szemével és... és én azt hittem, hogy mind a ketten boldogok leszünk.

Az ifju nem beszélt tovább, a hölgy is lesütötte szemét, s egy darabig szótlánul ballagtak egymás mellett az elhagyatott utcán. De a fiatal ember nem sokáig tétovázott, határozott hangon megkérdezte:

— Nincs mit remélnem?

— Nincs, felelt a szép Márta, kissé határozatlanul.

— Édes czicza, utolsó szava ez?

Az édes czicza erre a kérdésre nem felelt, hanem egy közeli kirakat felé fordította elszomorodott arcát, s úgy tett, mintha ott akarna hagyni lovagját, a ki azonban nem engedett és újra fölvetette a kérdést.

— Menjünk innen, szólt a hölgy. El-

a gyanúsítás gyorsan ölő mérge. Emberek, a kik tegnap még nagyok voltak, holnap már a sárban... És itt nincsen különbség a sár között, bármelyik oldalról jöjjön is az. Egyaránt foltot hagy azon is, a ki dobja, azon is, a kire dobják. De törődnek azzal az emberek? Meg a sajtó? A sajtónak tárgy kell, szenzáció, szemét, piszok, ezt kavargatja boszorkány üstjében s addig fecskendezi, addig párologtatja, amíg ott marad az üst fenekén az — üzleti haszon. S mit törődik azzal a sajtó, ha maga is sáros lesz? Kikutatja még a dédapák bűnét is. Egyre szaporodnak a hazáruhárok itt is, ott is, minden párton, mert a sajtó mos... mos, elfelejti azonban, hogy a sok mosni való között a véletlenül odakerült tiszta ruha is foltot kaphat...

És ellenségeink tapsolnak, nevetnek, öltögetik ránk nyelvüket, sőt a merészebbje arcunkba pököd már...

Szóval, mintha keresztül estünk volna azon a szomorú nagypénteken...

Igen, hisz itt a nagyszombat!

De mi is volt csak az a nagyszombat abban a fenséges tragédiában? Ez volt ama bizonyos „holt pont”, a hol az események, mintegy megállani látszottak. Megállni azonban még sem állottak meg. A tépelődés, a várakozás borongós napja volt az, de már kicsillant a bús felhők mögül egy-egy sugár. A lélek már megérezte, hogy a mi megtörtént, megtörtént, azon változtatni nem lehet. De érezte azt is, hogy úgy nem maradhat, történnie kell valami nagynak, még nagyobbak...

Igen, igen ma is nagy változások küszöbén állunk. Kell is, hogy álljunk.

Fel kell ennek a szerencsétlen országnak szabadulni a lidércz nyomás alól, agyon kell nyomni azt a szerencsétlen lidérczetet.

Mindenkinek szól *Kossuth* Ferencz böles mondása: „Különböző

pártállásunk ne akadályozzon bennünket egymás iránt való lojalitásunkban“.

Az az első teendőnk, hogy: egymás véleményét megbecsüljük. Mert, hogy becsüljön meg bennünket a külföld, annyi ellenségünk, ha mi magunk sem becsüljük meg egymást?

Nem nyelvöltögetésre van tehát ma szükségünk, de cselekvésre, egyes, becsületes munkára.

Szóval itt van a nagyszombat, a várakozás napja. Tépelődünk, tanakodunk s ha közmegegyezésre jutunk, lehet még a magyar hazának verőfényes, szép napos husvéta...

— Oh bárcsak ismét akadna egy fényes szellem, ki mint kerek negyven évvel ezelőtt a „haza bölese“ cselekedte híres husvétii cikkével: bevilágítana ebbe az általános setétségbe! **B. I.**

* A képviselő választások epilógusa.

A múlt heti számunkban megjelent, fenti című közleményünkől kifolyólag megkérítettünk a következő sorok közzétételére:

Nyilatkozat.

Kaas Ivor báró a »Magyarország« 86. számában *Döry* Pál tolnamegyei alispán politikai magatartására vonatkozólag egy megjegyzést tett, melyet a 92. számban rektifikálván, többek között fölemlíti azt is, hogy *Döry* a márcz. 30-iki megyei közgyűlésre beadott amaz indítványt, hogy *Márczius 15.* törvényhozásilag nemzeti ünneppé avatassék, — »habár azt maga az indítványozó levélileg visszavonta,« — úgy az állandó választmány, mint a közgyűlés által tárgyalta.

Nehogy a »visszavonás« bárki által félreértessék, vagy félremagyaráztassék, legyen szabad nekem, mint az említett indítvány beadójának, egy rövid, tájékoztató megjegyzést tennem.

Indítványomat kedvezőtlen egészségi állapotban, de azon reményben küldöttem be, hogy a közgyűlésen résztvehetek és azt megindokolhatom. Azonban az influenza a gyűlés napjára ágyba döntött és én attól tartva, hogy az indítvány mellett senki sem szólalván föl, az kedvezőtlenül intéztetik el: közvetlen a gyűlés megkezdése előtt, tehát az állandó választmány határozatának meghozatala után (a miről persze én nem tudtam) kézbesített levélben kértem az alispán urat, hogy ne terjessze a gyűlés elé indítványomat, *fenntartván magamnak a*

jogot arra, hogy azt más alkalommal benyújthassam. Tehát az indítvány »visszavonásának« czélja nem a napirendről való levétel, hanem csak az elhalasztás volt azon időre, a mikor személyesen jelen lehetvén, annak elintézésében én is részt vehetek.

Hogy indítványom a közgyűlésen mégis tárgyalatott, kétségtelenül az alispán ur jóakarátának tulajdonítható, a ki valószínűleg az állandó választmány kedvező határozatában biztató jelt látván, visszavonó levelemet meg nem irtak tekintette s az indítványt az én nevem alatt (és nem — mint *Kaas* mondja — »magáévé tévé») a plénum elé terjesztette, s annak egyhangú lelkesedéssel való elfogadására alkalmat adott.

Alsónyéken, 1905. ápril. 18.

Szabó Károly,
ev. ref. lelkész.

A katonai pálya.

A honvédelmi miniszter most küldött szét az iskolákba egy kék füzetet, a mely buzdító és tájékoztató a cs. és kir. közös hadseregbeli hadapródiskolákba való felvételre pályázók részére. A füzet előszava elmondja, hogy a legutóbb kivivott reformok korszerűsítő fordulat elé vezetik a magyar ifjúságot. Elmondja, hogy ha eddig voltak olyanok, a kiket hiányos német nyelvismeretük visszatartott attól, hogy a hadsereg hadapródiskoláiba belépjenek, ezentúl ezen körülmény ne tartson vissza senkit, mert a tantárgyak nagy része magyar nyelven fog előadni, s a felvételi vizsgát minden jelölt magyar nyelven teheti le.

Erre a füzetre szükség volt, de szükség van még nagyobb foku buzdításra is, mert a magyar ifjúság nem szívesen keresi föl a hadsereg képző iskoláit; pedig igen kívánatos volna, hogy a közös hadseregben a magyarság nagyobb számmal képviseltesék. Most ime megvan a lehetőség arra, hogy a magyar ifjúság is érvényesüljön a katonai pályán, mikor magyar földön is több katonai iskola és számos alapítvány létesült, mi által e pálya mérsékelt áldozatba kerül, esetleg az ingyenes elvégzés is biztosítható van.

A katonai pálya ma mint kenyérkereső pálya is egyike a legjobbaknak. Míg a fiatal ember a polgári életben esztendőket tölt el ingyenes szolgálatban, s gyakornoki állásokban, addig a hadapródiskolát elvégző ifjú husz éves korában megkapja a tisztí kardbajt és azzal az elég jónak mondható fizetést. És előmenetele sokkal gyorsabb, sokkal több reményt nyújtó, mint a polgári életben bármely hivatalban.

mondok mindent. Különböző nagyon kevés a mondani valóm. Szüleim így akarják. Nem tehetek ellene semmit.

— És ön is így akarja, édes cicza!

— Nem. Én másképp szerettem volna. De már késő.

— Nem, ezt ne mondja, tiltakozott a fiatal ember. Még mindent jóvá lehet tenni. Mi boldogok leszünk ugy-e édes cicza?

— Ne szólítson így, vágott közbe Márta, ezt nem hallgathatom.

— Mondja édes cicza, beszélt tovább az ifjú vakmerően, ha vőlegénye lemondana önről...

— Na hiszen csak arra várjon, szólta leány és gunyosan föl kacagott.

— De hátha mégis, erősködött Aladár.

— Ugyan hagyja ezt. Menjünk haza, mert feltűnik, hogy együtt vagyunk, s ösmeri a helyi vénasszonyokat.

Vásárhelyi Aladár olyanfélét mondott erre, hogy ő nem törődik a vénasszonyokkal, de magával az ördöggel sem, csak azt igérje meg az édes cicza, hogy az övé lesz, ha a doktor ur lemond. Az édes cicza sokáig ellen állott, de végre is, mikor elváltak ki mondta az igent.

II.

Vásárhelyi Aladár, a csinos szolgabíró másnap felkereste dr. Nagy János urat, ügyvédi irodájában. A doktor ur egyéb teendő hján emberfejeket rajzolt az előtte heverő

papírra, a melyre tulajdonképen valamely tyukpör adatait kellett volna írni. A doktor ur abban a hitben, hogy a szolgabíró valami ügyet hoz — a mi csakugyan szerénytelen gondolat volt, — a lehető legelőzékenyebb mosolylyal fogadta vendégét, s rögtön leültette, még szivarral is megkínálta, a mi kezdő ügyvédeknel nem szokatlan eljárás a clientsfogásra. Aztán ő is leült, szeliden mosolygott és jegygyűrűjét feltűnően mutatva forgatta.

— Egy komoly ügyben jöttem, kezdte a szolgabíró és letett az asztalra egy fehér, meg egy fekete golyót.

A doktor még mindig mosolyogva nézett a golyókra, s mintha azt akarná kérdezni, ugyan micsoda komoly ügy lehet összefüggésben ezzel a két ostoba golyóval.

— A komoly ügy abban áll, folytatta dermesztő ünnepélyességgel a szolgabíró, hogy kettőnk közül meg kell halni valamelyikünknek.

A mosolygó doktor álla egyszerre leesett, s látszott rajta, hogy szeretett volna helyéről felugrani, aztán a szobából kirohanva segítségért kiabálni, de a rémület tehetetlenné tette, s úgy ült a karosszékekben, mintha már meg volna halva. Talán nem is értette meg, a mit Vásárhelyi Aladár elmondott; hogy a szép Márta őt nem szereti, hogy csak a szülői kényszerítésnek engedett, hogy az eljegyzést szívesen felbontaná, de nem teheti, mert már szavát adta.

— Más megoldás nincs, végezte gyil-

kos tekintettel Aladár, minthogy valamelyikünk meghal, s a leány azé lesz, a ki életben marad.

A doktor fölemelte a fejét s eltolta magától a két golyót, a melyet a szolgabíró kalapjába dobott, aztán ellenfele orra elé tartva felszólította, hogy hunyja be szemét és válasszon.

— Nem kell, suttogetta a doktor és homlokáról csurgott a verejték, arca pedig halottias sárga színt öltött. Nem kell, ismételte és megcsuklott hangja.

— Pedig más megoldás nincs, jelentette ki a szolgabíró és kegyetlen daczczal nézett az összeroppant vőlegényre.

Hosszu és kínos csend következett erre, hosszabb és kínosabb, mint a milyen a regényekben és drámákban szokott előfordulni. Végre a doktor föltápáskodott helyéről, megtörülte homlokát, s félénk, remegő hangon kijelentette, hogy ő nem párbajozik elvből, annál kevésbbé megy belé az amerikai párbajba. Hanem ha nincs más megoldás, ő lemond Mártáról.

A szolgabíró hallgatott egy darabig, aztán azt mondta, hogy: jól van. S a doktor újjáról nyomban lehuzta a karikagyűrűt, és a dokornak tollba mondta a lemondás szövegét. Mikor az irat készen volt, magához vette a levelet, meghajította a fejét, köszönt és egyenesen a postára ment.

A következő napon ő maga irt egy levelet a szép Márta papájának, a melyben

V Á R M E G Y E.

A polgári életpályák mind túl vannak zsufolva. Az ipari és kereskedői foglalkozást kivéve, a hol nincs tulproductio, mindenütt azt látjuk, hogy sokkal több az eszkimo, mint a főka. Egy pályázat valamely közepes állásra a kérvényezők százait csődíti össze.

Az ügyvédi kamarák panaszkodnak a jelöltek számának folytonos növekedése miatt. Az orvosok a megélhetés gondjaival küzködnek. A hivatali pályákról főlöseges is beszélni: lépten nyomon találkozunk a legszerényebb állásokért futkozókkal és a protekciót hajhászók tömegével.

A katonai pályán mindez majdnem ismeretlen. A ki kötelességét pontosan végzi, szinte automatikus módon megy előre, és biztosan eléri azt a fokot, a melyre a polgári életben alig tarthat számot. Ha pedig kiválóbb a tehetsége, azt a katonáéknál kellően értéklék.

Kár azon keseregnünk, hogy a magyar elem nem érvényesülhet a hadseregben, mikor meg van a mód arra, hogy érvényesüljön. A katonai czopf, mely eddig sok magyar embert visszatartott a katonai pályától, kezd a divatból kimulni és új felfogás, új idők szellője ébreszti fel a legmakacsabbakat is, a kik eddig görcsösen ragaszkodtak a tradíciókhoz.

A magyar nemzet követelni fogja jogait a katonai téren is, és kész elhárítani minden akadályt, a mi fiainkat visszatartotta a katonai pályától. A nagy Széchenyi életiról említik, hogy kénytelen volt elhagyni a katonai pályát, mert nem akarta magát kitenni a jogtalan és lealázó mellőzésnek. Ennek a szellemnek, a mely azóta számtalanszor megboszulta magát, nem lehet tovább fönnmaradni. Friss szellemre, friss vérkeringésre van szüksége a hadseregnek is, ha azt akarják, hogy az nagy feladatainak jól megfelelhessen.

Erre vannak hivatva a magyar katonai nevelő- és képző-intézetek, melyek lépést fognak tartani a magyar nemzet jogosult igényeivel.

Ily kedvező kilátások mellett mi csak kötelességet teljesítünk, midőn a katonai pályát ugyis mint életpályát ajánljuk a magyar ifjúságnak, az érdekelt szülőknek és gyámoknak figyelmébe. De ettől eltekintve határozottan hazafiás feladatot is teljesít az a magyar ifju, a ki a katonai pályára lép, és elviszi oda rajongó szeretetét nemzete és hazája iránt, melyet a szülői háznál és az iskola padjai közt szív be fogékony lelkébe.

III.

A levélre csakhamar megjött a válasz, a mely a következőképen szölt:

Tisztelt ur!

Fölösleges fáradság. Völegényem csak a kényszerhelyzetben mondott le, a mit én nem akarok elfogadni, már csak azért sem, mert olyan férfinak nem lehetek a felesége, a ki minden csekélységért koczára teszi az életét.

Horváth Márta.

És Horváth Márta csakugyan dr. Nagy Jánosné lett. Mikor a templomból kijöttek az esküvő után, nem mertek Vásárhelyi Aladár szeme közé nézni, a ki a helyi vélemény szerint arczátlanul előre tolakodott, hogy megkeserítse a remekül összeillő pár földi boldogságát.

Hajdu Elemér.

A vármegyei közigazgatási bizottság Döry Pál alispán elnöklésével e hó 15-én tartotta havi ülését, melyen jelen voltak: *Simontsits* Elemér vm. főjegyző, *Totth* Ödön tiszti ügyész, *Kurz* Vilmos árv. elnök, dr. *Hangel* Ignác t. főorvos, *Podhoránszky* Géza műszaki tanácsos, *Tihanyi* Domokos kir. tanfelügyelő, *Kresmarik* Pál kir. főügyész helyettes, *Györbíró* Benő helyettes kir. pénzügyigazgató, *Sass* László várm. gazdasági előadó, *Bernrieder* József, *Kovács* S. Endre, *Percezel* Lajos és *Wosinsky* Mór bizottsági tagok. A f. évi márczius havára vonatkozó és az ülésre beterjesztett jelentésekből az alábbi fontosabb részleteket emeljük ki:

Tanügyünk. A tanfelügyelő a múlt hóban meglátogatott 69 tanteremben elhelyezett 38 iskolát és 7 ovodát. A tanítás eredménye ezekben jeles és kielégítő. A gyulaei róm. kath. iskolaépület tarthatatlan állapotban van; ezenkívül több ovoda és menháznál észlelt kisebb-nagyobb hiányokat, melyeknek pótlására intézkedés teendő.

Közegészségügyünk. A múlt hóban a közegészségi állapot általában kedvező volt; 39 difteritisz, 20 vörheny, 13 szamarhurut, 4 tifusz és a dunaföldvári is hozzá számítva 280 kanyaró eset fordult elő; ez utóbbinál 18 haláleset is volt, mert a betegek ideje korán keltek fel s a hideg időjárás miatt visszaestek. Élelmi és élvezeti cikkekkel 62 esetben, közhelyiségekkel 56 esetben, iskolát és ovodát 27 esetben vizsgálták meg, szemvizsgálat pedig 8 esetben történt.

Gyermektelepek. A vármegyei gyermektelepeken dajkaságba adott 540 gyermek körül: Pinczehelyen 103, Dombóvárott 42, Böleskén 206, Madocsán 52, Pakson 36, Dunaföldváron 101 volt elhelyezve.

A *Ferencz köz-kórházban* 559 egyént ápoltak; ezek közül elbocsátottak gyógyultan 112-öt, javultan 76-ot, gyógyulatlan 18-at; meghalt 20 egyén, gyógyítás alatt maradt 226 egyén.

Közadózásunk. A múlt hóban állami egyenes és közvetett adóban befolyt 240,714 kor. 82 fill. a múlt év hasonló időszakával egybehasonlítva 99,497 kor. 12 fillérel kedvezőtlenebb; illeték kiszabás volt a múlt hóban 281, kataszteri változás 1427, házadómentesség adatott 23 esetben.

Közgazdaságunk. A múlt hó közgazdasági viszonyai általában kedvezők voltak; a vetőmunkákat befejezték, az őszi és tavaszi vetések kedvezően keltek; a szőlő nyitást és metszést is befejezheték, csupán a homoki és mély fekvésű agyagszőlőkben látszik meg a téli szigorú időjárás, hol a vesszők elfagytak; az állattenyésztés körül is meglátszik a takarmány szűke, mert a vásárookra hajtott állatok igen gyengék.

Állategészségünk a múlt hóban javult sőt, több helyen elég kedvező volt. A sertésvész az egész vármegye területén két község kivételével megszűnt. — A haszonállatok tavaszi vizsgálatának eredménye kielégítő; de az állandó állategészségügyi intézmények körül több hiány észleltetvén, az egész vármegye területén befejezendő vizsgálat után a törvényhatósági állatorvos ebbeli jelentését a jövő hónapban fogja előterjeszteni.

Közbiztonság. A szekszárdi törvényszéki fogházban letartóztatva volt: fegyházra ítelt 3, börtönre 54, fogházra 28, elzárásra ítelt 1 egyén, vizsgálati fogságban 11, felebezés alatt állott 8 egyén. A rabkórházban volt 9, ebből gyógyult 5 egyén. Feltételes szabadságot kapott egy egyén.

Adomány a Pécsi Lóverseny Egyesületnek. Tolnavármegye törvényhatósága nevében *Döry* Pál alispán a „Pécsi Lóverseny Egyesületnek” a mely ügétő lóversenyeivel megyénk lótenyésztésének fejlesztéséhez hozzájárul, az ebadó alapból 50 koronát utalványozott.

A községjegyzői nyugdíjalapra felügyelő választmány e hó 27-én a vármegye-ház kistermében ülést tart, melyen több jegyzőnek a nyugdíjjárulék kirovására, megállapítására, járulék befizetés-halasztására irányuló kérvényét intézik el.

VÁROSI ÉLET.

Szekszárd nagyközség képviselőtestülete f. hó 20-án csütörtökön ülést tartott, melyen több apróbb ügyön kívül néhány fontosabb ügy is tárgyalás alá került. Az ülés határozatai a következők:

1. A kórház utca.

A szekszárdi Ferencz köz-kórház régóta sürgeti a kórház kibővítésére feltétlenül szükséges Kórház utcának kisajátítását, helyesebben átengedését. Kezdetben a község egyáltalán nem volt hajlandó a kívánt területet átengedni, utóbb rengeteg magas árt követelt, majd engedett belőle, míg végre valahára község és kórház megegyeztek s a képviselőtestület végleg döntött ebben a régóta húzódo ügyben. Most már a kórháznak csak pénze hiányzik, hogy az előző években romba döntött házak helyét a kellő magasságú fallal bekeríttesse és a területet a terv szerinti célra átalakíttassa.

2. A szekszárdi kaszinóknak átegedett terület.

A szekszárdi kaszinó, tudvalevőleg megvette a báró Augusz-féle házat s elhatározta, hogy a kertnek a sétatér felőli oldalán bazárszerű bolthelyiségeket fog építtetni, a telek azonban a selyemgyár felé megtörik, ezért a kaszinó megkereste a község képviselőtestületét, hogy a telek kiegyenesítése céljából a község tulajdonát képező köztérből pár száz négyszög ölet cserébe engedjen át a kaszinó tulajdonát képező sétatér területéért. *Simontsits* Elemérnek a kaszinó vezető-igazgatójának ezen terület-csere iránt a kaszinó nevében beadott kérelmét elfogadták; így a most már épülő félben levő és díszesnek ígérkező *Diczenty*-házzal szemben a kaszinó is még az idén hozzájárulhat a község — mondjuk a város szépítéséhez csinos bazárjaival. Az összhangot majd csak az *Etl*-féle sarokház rontja meg, de reméljük, ez is csak rövid ideig.

3. A rendezett tanácsu város próba költségvetése.

Ugyanezen alkalommal tárgyalták a belügyminiszterium azon kívánságát, hogy mielőtt a községnek rendezett tanácsu várossá átalakulása tárgyában hozott határozatát elfogadná, a község a háztartás takarékos és célszerű vezetését feltüntető próbaköltségvetést terjesszen fel. A dr. *Hirling* Adám főjegyző által ad hoc egybeállított próbaköltségvetést elfogadták, mely szerint az átalakulás esetén a kiadások körülbelül 3·80%-al emelkednének. Természetes, hogy ezt a százalékot csupán csak a belügyminiszterium kívánságának kielégítésére allapították meg s ez egyáltalán még nem irányadó. De már most aztán felette kívánatos ám, hogy a mintszterium semmi kifogásolnivalót ne találjon a kiegészített iratokban s ne utaztassa a rendezett tanácsot Szekszárd meg Budapest között még egy fél esztendeig.

4. A Virág utca és a református templom utca kövezése.

Két utca kövezési kérvényt adtak be a községhez, az egyiket a Virág utca háztulajdonosai, a másikat a református lelkész; mindkét kérelmet a kérvényezők kellően indokolták. A képviselő testület úgy határozott, hogy a rendezett tanácsa alakulás után, — csak már meg volna! — egy bizottságot küld ki, melynek feladata az lesz, hogy az összes kikövezésre való utcákat összeírja és kövezési tervet dolgoz ki, hogy mely utcák lennének elsősorban kikövezendők s melyek kerülnének utóbb sorba.

5. Az állami óvoda kibővítése.

A kir. tanfelügyelő felhívta a községet, hogy az állami óvodát bővítse ki. A képviselő testület a kibővítést azzal az indoklással tagadta meg, hogy csak a meglévő helyiség átvételét és fenntartását vállalta el s többre ez idő szerint nem kötelezhető annyival inkább is, mivel kibővítés csak akkor szükséges, ha az ovodások száma a 80-at meghaladná s még egy ovónót kellene alkalmazni, ez azonban ez idő szerint nem szükséges.

6. Egyéb ügyek.

a) az 1904. évi községi zárszámadást 150819 K. 96 fillér bevétellel 129791 K. 22 fillér kiadással és 21028 K. 74 fillér maradvánnyal elfogadták. b) A vadászati jog bérbeadására vonatkozó árverés eredményét, mely szerint a község területének alsórése 423 koronáért, felsőrése 347 koronáért adott bérbe, jóváhagyták. c) A Ferencz kórház kérelmét, mely szerint az alsó városi temetőben a község két sírboltjának való helyet a kórházi betegápoló nővérek halottai számára ingyen engedjen át, teljesítették. d) A községi menedékházak fenntartására már a múlt évben nem volt kellő fedezet, tehát az 1905. évi költségvetés keretében kérvényt intéztek a vallás és közoktatásügyi miniszterhez államsegélyért; a tanfelügyelő értesítette a községet, hogy a miniszteriumtól még válasz nem érkezett, ezt tudomásul vették.

Községi ügyek.

Gerjen községben az új kataszteri földmérést a folyó évben teljesítik, a kataszteri becsőbiztos május hó elején az előmunkálatokat megkezdik.

Ozora községnek szénkénegraktár ügyében beadott kérvényét a földművelésügyi miniszter elutasította azzal, hogy Tamási és Simontornya igen közel vannak hozzá s könnyű közlekedéssel ezen helyről beszerezhetik az ozoraiak szénkéneg szükségleteiket. De a beszerzést a miniszter megkönnyíti az által, hogy a hordókat a község lakosai részére előleges biztosítás letétele nélkül átengedi abban az esetben, ha a község, mint erkölcsi testület, kötelezettséget vállal arra, hogy az egy-egy szállításkor kiadott összes hordók a megszabott három havi határidő múlva hiánytalanul visszaküldetnek; ha pedig valamely hordó elvész, vagy megrongálják, az 1 métermázsáért 28 kor., 2 mm. 45 kor., 3 mm. 60 kor. és 5 mm.-ért 80 korona kárösszeget a község azonnal készpénzben lefizet. A féltől való behajtás azután a község gondja lesz.

Závod község képviselőtestülete elhatározta, hogy a pécs—szászvár—mücsi—szakályhőgyészi vasutvonal kiépítéséhez 5 drb részvény jegyzésével 1000 kor. költséggel járul, mert a szomszédos Mücsi község területén létesítendő állomás Závod község forgalmi viszonyaira is kedvező lesz. Határozatát jóváhagyás végett a vármegyéhez felterjesztette.

HIREK.

— **Olvasóinknak s munkatársainknak** a lehető legboldogabb húsvéti ünnepet kívánjuk.

— **A feltámadás ünnepe.** A feltámadási körmenet az újvárosi róm. kath. templomban ma délután 7 órakor lesz. Húsvét vasárnapján **Wosinsky Mór** apátplebános végzi a nagymisét s predikálni is ő fog. — A reformátusoknál az ünnep első napján **Borzsák Endre** ev. ref. lelkész tart egyházi beszédet s ő végzi az urvacsoara osztást.

— **Szobor Perczel Mór**nak. Szenttamásan mozgalom indult meg, hogy Perczel Mórcaznak, vármegyénk nagyfiának, a szenttamási sáncz bevéőjének szobrot állítsanak. A mozgalom élén Gáncsy Antal szenttamási plebános áll. Ugyanekkor Kovács Ferencz óbecsei plebános meg azon munkál, hogy Damjanich János örök dicsőségét is szobor hirdesse Óbecsén. Ugy tudjuk szó esett annak idején Bonyhádon is a Perczel Mórcaznak emelendő szoborról. Kár, hogy a mozgalom mélyebb gyökeret nem vert s így a bonyhádiak elesnek a szoborállításnak óraájuk csak fényt vető dicsőségétől.

— **Perczel Dezső pöre.** Ma egy hete tárgyalta a bonyhádi kir. járásbíró az azt a becsületsértési pert, amelyet **Perczel Dezső** indított a képviselőválasztáskor vele szemben állott jelölt, **Mészáros Dániel** ellen, ki prog-

rambeszédében **Perczel** becsületsértő kifejezésekkel illette. A vádlottat **Lengyel Zoltán** képviselte, míg **Perczel Dezső** képviselőjében dr. **Beöthy Károly** szekszárdi ügyvéd jelent meg. Itélethozásra azonban nem került a sor, mert **Mészáros** képviselője kijelentette, hogy védené csak a képviselőházban történt dolgokat kritizálta, de **Perczel Dezső** magán személyét sérteni nem akarta. Ezen kijelentésre **Perczel Dezső** képviselője a vádat elejtette, mire a bíróság a további eljárást megszüntette.

— **A kecskeméti új bank főnöke.** A magyar általános hitelbank Kecskeméten főnökét létesít. A hitelbank új főnöke főnökül 7000 korona fizetéssel **Juhász Kálmán** volt szekszárdi takarékpénztári könyvelőt nevezte ki, illetve választotta meg. Szívvel örvendünk e derék és szorgalmas tisztviselő szép előmenetelén.

— **A Schaad féle sikkasztási ügy befejezése.** Schaad Gyula volt majosi jegyző tetemes összeggel károsította meg Tolnavármegye gyámpénztárát. Vagyonos majosi lakosok nevére árvtári kölesönökért folyamodott s az árvaszék a hiteles telekkönyvek betekintése után készséggel folyósította a kért kölcsönt, amely aztán a községi elöljáróság kijátszásával Schaad Gyula kezébe jutott. Az eset kiderülése után Schaad Gyula öngyilkossá lett, a sikkasztási ügy azonban, valami 5 év után csak most nyert befejezést. A belügyminiszter a vármegye ismételt feliratára végre megengedte, hogy az elsikkasztott összeg a gyámpénztár tartalékajából megtéríttessék, illetve, hogy leírassék. Így a következő összegek kerültek leírásra. Ház Jánosné nevében 4189 kor. 48 fill., Rauch Henrik nevében 4189 kor. 48 fill., Schleier János nevében 4194 kor. 66 fill., Mailach Vilmos nevében 3855 kor. 66 fill., Weinöhl Dániel nevében 3857 kor. 76 fill., Schneider János nevében 3892 kor., Kramer Henrik nevében 3666 kor. 44 fillér. Az összes leírt összeg 27.845 kor. 48 fillér.

— **A pécs—bátaszéki vasutvonal bejárása.** A kereskedelemügyi miniszter megbízásából **Spányi Kálmán** műszaki tanácsos az előző heti pénteken kezdte meg az engedélyesek által elkészített tervek alapján a Bátaszékről Pécsre tervezett vasutvonal műszaki bejárását. **Fekete Adolf** előmunkálati engedélyes és **Vogel Jenő** vállalati főmérnök voltak a műszaki tanácsos társaságában, aki a vonal nagyobb részét a kedvezőtlen idő daczára gyalogszerrel járta be, hogy azt alaposan megismerje. A véletlen úgy hozta magával, hogy a vonalon találkozott a pécsi tanács kiküldöttével. **Duka Akilles** műszaki tanácsossal és **Rauch János** városi főmérnökkel, akik tanulmányozták, miként lehetne az utat megrövidíteni és egyúttal arra törekedtek, hogy egyúttal gazdasági tekintetben is tanulmányozzák a vidéket. A kereskedelemügyi magyar kir. miniszter kiküldötte több alkalmas pályarövidítésre utasította az engedélyeseket. Így Fazekas-Boda községnél alagut lesz, miáltal három kilométerrel rövidül az út. Dunaszekes és Bata a módosított terv szerint szintén közelebből kapják a vonalat.

— **Öngyilkossági kísérlet.** A dombóvári községi jegyző fia, ifjú **Abrahám Lajos** segédjegyző tegnapelőtt reggel ismeretlen okból mellbe lötte magát. A sérült állapota nem életveszélyes.

— **A szekszárd—bátai ármentesítő-társulat helyettes ügyésze.** A szekszárd—bátai ármentesítő társulat e hó 15-én tartott közgyűlése a titkári és ügyészi teendőik végzésével — a társulat ügyészenek betegeskedése tartamára — dr. **Örffy Gyula** ügyvédjelöltet bízta meg.

— **Halálozások.** **Nagy Lajos** a simontornyai ev. ref. gyülekezet lelkésze e hó 13-án hirtelen elhunyt. 18 évig lelkészkedett Simontornyán, ahol hívei szeretetét és bizalmát teljes mértékben kiérdemelte, Családja a következő gyászjelentést bocsátotta ki. Özv. **Nagy Lajosné** szül. **Bodri Éva**, ugy a maga, valamint gyermekei **Lajos** és **Vilma** és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja szeretett jó férjének, az igazi család apának, a hű rokonnak tisztelendő **Nagy Lajos** simontornyai evang. reform. lelkésznek

élete 51-ik, boldog házasságának 14-ik évében, f. hó 13-án esti 9 órakor hirtelen történt gyászos elhunytát. Drága hamvai f. hó 16-án délután 2 órakor az evang. reform. egyház szertartásai szerint fognak a simontornyai temető-kertben az örök nyugalomnak átadatni. Áldás és béke drága hamvaira! — **Kispalugyai** és **bodófalvi Palugyay Gusztáv** nyugalmazott törvényszéki elnök április 14-én meghalt Eperjesen hetvenöt éves korában. Az elhunyt presbitere volt az eperjesi ág. ev. egyháznak, tagja a megyei bizottságnak, azonkívül számos tiszteletbeli állása volt. Erdemeiért a király a **Ferenc József** rend lovagkeresztjével tüntette ki. Holttestét a lipótmegyei Kis-Palugya községbe vitték s az ottani családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. A nyolczvanas években Szekszárdon volt törvényszéki elnök s itt nagy népszerűségnek örvendett. — **Dr. Pártos Béla** budapesti ügyvéd, **Pártos Zsigmond** műzsi esperes-plebános és **Pártos Gyula** műépítőnek — ki a „Szekszárd Szálló“-t építette — testvére e hó 15-én délután Budapesten a Múzeum-köruton hirtelen rosszul lett és néhány pillanat múlva meghalt. — **Závody Albin** rózsahegy kir. törvényszéki elnököt súlyos csapás érte. Édesanyja özv. **Závody Albinné**, született **Bozsay Emma**, néhai **Závody Albin** kuriai bíró özvegye e hó 13-án 73 éves korában elhunyt. E hó 15-én a komárommegyei Kolthán levő családi sírboltba helyezték örök nyugalomra. — **Krcsmarik Pál** kir. főügyész helyettesnek nővére e hó 19-én elhunyt Szarvason.

— **Megyéni szövetkezeteinek képviselői az országos kongresszuson.** Az önállóan működő szövetkezetek országos köteleke által f. hó 16 és 17-én tartott kongresszuson, ahol dr. Nagy Ferencnek, az igazságügyminiszter megbízásából szerkesztett és a szövetkezetekre vonatkozó törvény tervezetét vitatták meg, megyénk négy önszegélyző egylete is részt vett. A bonyhádi önszegélyző egyletet **Marhauser Imre**, **Stern József** igazgatók és dr. **Vámosi Ernő** ügyész, a hőgyészi **Stallenberger József** könyvelő, a sárszentlőrinci községi hitelszövetkezetet **Fördös Dezső** földbirtokos, a Szekszárdi Népbankot **Schneider János** választmányi tag képviselte.

— **A szekszárdi nyomdászok** az általuk rendezett műkedvelői előadás jövedelméből a vezetésem alatt álló r. k. ovoda és gyermekmenhely egyesület javára 25 koronát adományoztak, mely kegyes adományért fogadják e helyen hálás köszönetemet. **Döry Pálné** elnök.

— **A pécsi ló és ügető verseny.** A pécsi ló és ügető versenyt tudvalevőleg e hó 29-én és 30-án tartják meg. Vármegyénk sport férfiai inkább az ügető verseny iránt érdeklődnek s részükről eddig a következő nevezések történtek. Az amerikai és orosz kettős fogatok ügető versenyére: **Perczel József**. Kettős fogatok ügető versenyére: **Bernáth Béla**, **Döry Jenő**. Négyes fogatok ügető versenyére: **Bernáth Béla**, **Döry Hugó**. Kívánjuk, hogy mint a múltban, most is diadalmas legyen a versenyésük.

— **Ajándék a múzeumnak.** A múlt évi karácsonyi iparművészeti kiállításon az állam 700 koronáért megvásárolt egy igen szép bőrből készített fakeres kályhaellenzőt, melyet **Fischof József** szekszárdi származásu budapesti díszítő kárpitos készített. Az ellenző tánczó magyar alakokkal van bőrmunkából és festéssel díszítve. Az értékes és szép műtárgyat az állam **Wosinsky Mór** múzeumigazgató közbenjárására múzeumunknak ajándékozta örökletétképp.

— **Meghalt Lató.** A dombóváriak híres cigányprimása **Lató János**, ki a külföldön is több ízben járt s gyönyörűen játszott magyar nótáival vigasztalta a kesergő magyar sziveket, hosszú betegség után e hó 14-én meghalt 51 éves korában.

— **Előmunkálati engedély meghosszabbítása.** A kereskedelemügyi miniszter a **Hidegkut-gyönki** vasutállamástól **Szekszárdig** fővonalként, innen pedig **Bonyád** vasutállomáig szárnyvonalként építendő helyi-érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre ismét meghosszabbította.

— **Egy liter tej ára.** Egy liter tej ára 24—28 fillér volt e héten kint a piacon s

még örült a ki hozzá juthatott. Vajat azonban egyáltalán nem lehetett kapni, a szomszéd falvak tejesarnokaiba kellett küldeni a gondos háziasszonynak, hogy a ropogós pirostra sült húsvéti kalács el ne maradjon az asztalról. Hova jutunk? Igazán helyes dolog volna újra visszatérni a régi böles öregek szokásához, a limitációhoz, az élelmi szerek árának meghatározásához. Így hasztalan dolog volt a tisztviselők fizetését emelni. Ha a legszükségesebb élelmi cikk ára ennyire felszökik, ismét aktuális dolog lesz a drágasági pótlék sürgetése. De hát nincsen Szekszárdon tejszövetkezet? Van, csak hogy Bécsnek szállítja a vajat, mert nagyobb a haszon. Üzleti szempontból tehát igaza van. Csak hogy tekintettel kellene lennie az itteni fogyasztó közönségre is. Így ünnepek táján mikor nagyobb a kereslet tessék emelje fel a tej és vaj árát, de ne szolgáltatassa ki a közönséget annak, hogy a piaczi kofák megsarczolhassák.

— **Szekszárdi vásár.** A virágvasárnapi vásár nyitja meg a szekszárdi vásárok sorozatát s az Erzsébet-napi meg bezárja; ez a két nyitó meg bezáró vásár szokott lenni a legnagyobb. Az idei virágvasárnapi megnyitót azonban elrontotta a kedvezőtlen esős időjárás, a mi miatt csak az előtte való napon elindult vásárosok, meg a közeli faluk népei érkeztek meg. Esőben, sárban esernyők alatt folyt le az adásvétel az eladókra nézve nem valami fényes eredménnyel, mert a vevők a legszükségesebbek vásárlása után azonnal távoztak.

— **Vakmerő tolvajok.** A *Ferdinand* Antal és fiai várutcai kereskedő cégnek boltajtója mellett állott egy zsákban mintegy 15 kiló lóhermag. Hétfőn az esti órákban mielőtt a boltbeliek észrevehették volna, két szekszárdi suhancz felkapta a zsákot és a halpiaczon át ellillant vele. Az utcán két nő észrevette a futó tolvajokat, reájuk kiáltott, mire azok eldobták a lopott portékát, akkor azonban a zsákban már alig volt pár kiló mag, a futásközt szétszóródott az uton.

— **Lemondások.** *Rozmanics* Lajos vármegyei díjnok állásáról lemondott. — *Bajusz* Géza hivatalosolga pedig nyugdíjazását kérte.

— **Szinigazgatói engedély.** A belügyminiszter *Szilágyi* Dezső szinigazgatónak engedélyezte a szinielőadásokat Tolnavármegye területére.

— **A vásártéri fatelep.** A muzeummal szemben, a vásártéren levő Paskusz féle fakereskedésnek azon a helyen való fentartását a kereskedelmi miniszter további négy esztendőre engedélyezte.

— **Uj vasut.** *Weber* Sándor építész serényen munkálkodik a Szakály-Hőgyész-től, Szászváron keresztül Pécsig vezetendő vasut létesítésén. Az új vasut vármegyénkben Duzs, Csibrák, Mucsi, Lengyel községeket érinti s ha a Dolna-Miholjáczig vezető vasut kiépül, Budapestről a legegyszerűbb összeköttetés lesz Boszniával s a Dalmát tengerparttal. A tervezett vasut hossza 60 kilométer. Az építést részvények útján tervezi az engedményes. A hadászati, gazdasági szempontból nagyon fontos vonal iránt nagy érdeklődést mutatnak nemcsak egyes községek, hanem magánosok is, már eddig is nagyon sok részvényt jegyeztek. A községek közül a következők szavaztak meg kisebb nagyobb összegeket: Mucsi (30,000), Mekényes (30,000), Lengyel (5000), Závod (1000), Szárász (5000), Tótfő (5000) koronát. Magyarereggy pedig ingyen adja az összes kőmennyiséget.

— **A Duna vizállása** 5 méterre emelkedett és azon a ponton áll, hogy medréből kilépjen. De ettől most mégsem kell tartani, mert az áradás csillapodóban van. felülről pedig már apadást jelentenek.

— **Alapítvány a dombóvári kórház javára.** A dombóvári „Erzsébet” kórház javára, özv. *Krisanich* Antalné férje emlékére 1000 koronás alapítványt tett.

— **Uj pénztintézet.** Dombóvárrott a Polgári Takarékpénztár támogatásával új pénztintézet van alakulóban. A mozgalom élén *Weisz* Antal áll.

— **Öngyilkosság.** *Kovács* József dombóvári napszamos e hó 13-án részeg állapotban ment haza s ugyalszik nagyon elkeserítette valami, mert reggelre a padláson felakasztva

találta a felesége. A vizsgálat is öngyilkosságot állapított meg.

— **Elvi döntés a társas cégek tagjainak virilis joga mellett.** A magyar királyi közigazgatási bíróság az elmúlt szombaton tartott teljes ülésén nagy jelentőségű elvi kérdéssel foglalkozott, azzal t. i., hogy a társas cégek megfelelő összegű egyenes adója alapján számot tarthatnak-e a cégtulajdonosok virilis alapon a törvényhatósági bizottsági tagságra? A közigazgatási bíróság teljes ülése, beható megvitatás után arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy az a tény, hogy valaki adóját valamely társas cég tulajdonosaként fizeti, nem zárja ki a virilizmus gyakorolhatóságának jogát. Ennek az elvi álláspontra alapján fog ezután a bíróság tanácsa a felterjesztett egyes esetek felett dönteni.

— **Zsebtolvaj a vasutállomáson.** *Goldgruber* Béla budapesti illetőségű péklegény *Német* Jánosné öcsényi postamesterő 10—12 korona készpénzt tartalmazott pénztárczáját a szekszárdi vasutállomáson a ruhazsebéből kilopta.

— **Jegyzőválasztás Bogyiszlón.** F. hó 17-én volt az üresedésbe jött bogyiszlói II. aljegyzői állás betöltése; — 18 pályázó közül — *Kerkápoli* Zoltán ottani segédjegyző választott meg egyhangulag.

— **Szólóvétel.** A *Fahrner* féle *Benedek* völgyi 5000 öles szőlőt *Gonda* Béla szekszárdi borkereskedő vette meg 9600 koronáért.

— **Tűz.** F. hó 9-én d. u. 1/2 2 órakor *Goldfinger* Herman bonyhádi gép nagykereskedő raktára kigyuladt és több gazdasági gép elégett. A kár mintegy 3860 koronára rug. Az elégett tárgyak, valamint az épület biztosítva voltak. A tűz keletkezésének oka meg nem állapítható, de valószínűleg gyermekek játéka okozta.

— **Személyi hír.** *Szigethy* Lajos kir. törvényszéki aljegyzőt az igazságügyminiszter a XI-ik fizetési osztály 2-ik fokozatába léptette elő.

— **Vásári csalók.** *Sömjén* István veszprémmegyei szilasbalhási 60 éves mészáros-mester eljött a szekszárdi vásárra marhákat vásárolni. A kora reggeli órákban érkezett a vásártérre s az esős hideg időben igen fázott s mivel még a téren kevés vásáros volt, egy helyen tüzet rakott melegedni. Egy kis vár tatra a tüzhöz került egy fiatal ember, aki az ismerkedést a hűvös, hideg idővel megkezdve, szintén a tüzhöz kuporodott; beszéd közben aztán előhozakodott, hogy az öreg mi járatban van? Az öreg elmondta, hogy ő mészáros és marhákat akar vásárolni; no én is abban a szándékban vagyok szólt a fiatal ember s ugy 15 darabot szeretnék venni. Így elbeszélgetvén, egyszer csak azzal a kérelemmel állt elő, hogy ő még fiatal járatlan az ilyen dologban, hát az öreg mészáros, mint tapasztalt ember, segítsen neki is venni s menjenek együtt a vásárra. Az öreg rá is állott s később midőn a vásár kezdődött, együtt szemlélgették az állatokat. Egyszer csak, amint így együtt mennek, valaki hirtelen lépéssel elrohan mellettük s előttük néhány lépésnyire mintegy megbotolva, végig vágódott a földön s ugy látszott, mintha egy piros bugyeláris a belső zsebéből esett volna ki. Az elesett idegen hamarosan felkelt s a kiesett bugyelárisra ügyet sem vetve, tovább rohant. Az öreg mészáros kísérője erre felkapta a tárczát s oda sugta az öregnek, nézze bátyámuram elvesztette a tárczáját, aztán jó vastag is, bizonyosan sok pénz van benne, jöjjön bátyám félre valahova, aztán megosztokdjunk. Erre az öreggel a vasuti hid alá ment, de már itt szemközt jött velük az előbbeni csaló s egyenesen a mészáros szólitva, mondta, hogy a pénztárczáját elvesztette előbb, mikor elesett s mivel csak ők jöttek utánna, hát náluk kell lenni a pénztárczájának. Az öreg mészáros természetesen szabódott, hogy ő nála ugyan nincs, de sőt nagyobb igazságot pénztárczája sincs, mert pénztét papirosba csomagolva tartja s ezzel elővette az újságpapirba csomagolt pénzt s átadta megolvasás végett az idegennek, hogy nincs közte az ő pénze; a csomagban volt 8 drb 100 koronás és 20 drb. 20 koronás. Azon közben, hogy olvasgatták, a társul szegődött kísérő valami beszéddel az öreg figyelmét ugy el-

vonta, hogy félre tekintett s ez a félretekintés éppen elég volt arra, hogy a pénzt olvasó a csomagból 4 drb 100 koronás és 5 darab 20 koronás bankjegyet zsebbe csuszasson. Aztán a pénzt szépen becsomagolva, azzal adta vissza, hogy jól van bátyám uram látom, hogy bücsületes ember, nincs magánál a pénzem; már most nem is tudom, mit tegyek? vesztettem már máskor is, vesszen hát ez is s ezzel tovább állt. Nemsokára aztán az öreg kísérője is elpárolgott. Az öreg mészáros erre gyanut fogott s pénztét vizsgálva látta, hogy csalók áldozata lett. Elpanaszolta ügyét a vásárban a csendőröknek, a kik a dolognak utána járván, a vásárból megugrott csalókat Dunaszekesőn fogták el *Drágics* Márton és *Gibicz* Lajos jól ismert bajai zsebmetszők személyében. A kicsalt pénzből még 364 korona meg volt; ezt visszakapta a kibővített tapasztalású öreg mészáros; a jó madarakat pedig átadták a szekszárdi kir. ügyészségnek.

— **Rablásra felkészült cigányok.** A bátaszéki *Sárközi* cigány-nemzetség munka hiányában *Oroszországba* készülődik. Jóformán már az egész nemzetség utlevelet váltott. Hanem ugy látszik az utiköltségük hiányos lehet, mert e hó 17-én éjjel a tisztelt nemzetség négy tagját *Sárközi* Ferencz, *Sárközi* József, *Sárközi* Mihály és *Sárközi* Ignác cigányokat a bátaszéki csendőrőrsjárat a bátaszéki 8. sz. őrház mellett levő hid alatt éppen akkor lepte meg, midőn valamely rablás véghezvitelére készültek. Egy hatalmas meggyfa suháng, vasrud, egyik végén vésőre élesített nagy vasreszelő és három éles bicsak volt náluk. Az elfogott cigányok hármakonokul tagad, csupán *Mihály* vallotta be az igazat, hogy a szekszárdi vásárból hazatérő vásárosokat akarták kirabolni. A veszedelmes rablókat átadták a kir. ügyészségnek.

— **Lopások.** *Engelman* Adolf bonyhádi kereskedőtől segédje *Jusztusz* Mór többféle kelmét lopott. Gazdája feljelentette a bíróságnak. — Özv. *Singer* Lipótné szül. *Strausz* Gizella dunaföldvári kávésnétől is több ízben loptak el kisebb-nagyobb összegeket, mig végre a csendőrség *Zruta* Gyula pinczér személyében megcsipte a tolvajt.

— **A szék mint argumentum.** *Ifju Cseke* György felsőireghi lakos valami gazdasági ügy miatt összeszólalkozott hasonló nevű atyjával; de mert az öreg nem engedett, fia nyomósabb argumentumként széket emelt rá s ugy vágta fejbe, hogy 3 hétnél is tovább fekszi majd az ágyat.

— **Holttest a határban.** Folyó hó 6-án a závódi határban egy ismeretlen hullát találtak. A nyomozás folyamán kiderült, hogy erőszak nem történt rajta. A hulla személyazonosságára vonatkozólag csak annyit sikerült megtudni, hogy neve *Wolf* és esőernyő készítő volt.

— **Villanyosmunkás szerencsétlensége.** Könnyen végzetessé válható baleset történt a mult héten Bonyhádon egy villanygyári munkással. Éppen javítási munkán dolgozott, nem tudva, hogy az áram működésben van, egyik sodronyba kapaszkodott s ettől hatalmas lökést érzett egész testében, mire a munkás megijedve a sodronyt elbocsátotta és leesett. Esésének köszönhetette, hogy a villany agyon nem ütötte.

— **Késelő legények.** *Herger* József és ifj. *Leicht* József nagymányoki lakosok folyó hó 9-én az utcán összeveszttek, a mikor is *Leicht* több súlyos szurási sebet kapott. Az ügy a járásbíró kezébe került.

— **Késelő ferblista.** *Albert* György szakcsi lakos *Horváth* Istvánnal ferblit játszott a szakályi nagykorcsmában. A szerencse azonban sehogysem kedvezett neki; valami 60 koronája eluszott. De a szerencsés nyerő, *Horváth* István sem élvezheti zavartalan örömmel a szép kis nyereséget, mert mikor *Albert* Györgynek a készpénze elfogyott, bicskájával szurta le a vizit, az az, hogy blindre ugy felhasította vele a *Horváth* István hátát, hogy legalább 3 jó hetet veszt igénybe a gyógyulása. A csendőrség *Albert* tet súlyos testi sértésért feljelentette, de a megsérült *Horváth*, sőt a korcsmáros is bajba kerül a *hazárd* játék miatt.

— **Kislány fosztogatók.** Nemcsak Budapestben divatos, de már Szekszárdra is eljutott

az aranyfüggő-lopás divatja. Schmidt Erzsébet és Müller Katalin kétes hírű lányok Durgonics Józsefné szekszárdi lakos 4 éves kislányát az utcán elfogták és füleiből kiszedték az aranyfüggőket; de rajta vesztettek s a csendőrség a járásbírósnak jelentette a függőtolvajokat.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Értesítés. Százával érkeztek előfizetőink részéről a kérdések, hogy miért adtunk dupla címet a 27 év óta fennálló „Képes Családi Lapok“-nak. Sokan becses előfizetőinkből szintén kértek, hogy hagyjuk meg a régi jó „Képes Családi Lapok“ címet. Ezen számtalan oldalról jött kívánságnak felelünk meg, midőn tudomására adjuk becses előfizetőinknek, hogy a néhány számon át megjelent „Az Élet“ (Képes Családi Lapok) címet megváltoztattuk és megmarad a régi, de mindig friss és változatos tartalmu „Képes Családi Lapok“.

Egyletek és társulatok.

A Szekszárd-bátai ármentesítő és belvizszabályozó társulat választmánya f. hó 15-én tartotta rendes tavaszi ülését. Folyó ügyek és miniszteri rendeletek elintézésén kívül legfontosabb tárgya volt a múlt évi zárószámadások elbírálása. A társulat összes kiadása volt 122,000 kor. 95 fillér, összes pénztári forgalom 246.210 kor. 44 fill. összes bevétele 124,209 kor. 49 fill. A kiadások főbb tételei voltak: Igazgatásra 12,671 kor. 22 fill. Felügyeletre 6511 korona. Árvédelemre 7,926 kor. 55 fill. Töltés és műtárgyak fenntartására 27,501 kor. 18 fill. Adósság törlesztésre 19,000 kor. Építkezésre 11,215 kor. 68 fill. Bevételei következők voltak: Állami adóvisszatérítés 62,396 kor. 52 fill. Termények és védanyagok eladásából 11,856 kor. 64 fill. Bérletekből 704 kor. Tartalék-alapok kamataiból 4,309 kor. 86 fill. A végeredmény a számadások szerint a múlt évi előirányzatnál kedvezőbben alakult 8,702 kor. 44 fillérral. A vagyonkimutatás szerint készpénz vagyon 184,840 kor. 29 fillér van. Ezzel szemben mint teher a földhitelintézet-től felvett 400,000 koronás amortizációs kölcsön áll, melyből maig 14,808 kor. 47 fillér lett törlesztve. A társulatnak 16 év óta nincs költség kivetése, a bevételek a kiadásokat fedezik. A tavaszi közgyűlés május 13-án fog megtartani a szekszárdi takarékpénztár nagytermében. A választmány-ülésem jelenlevő Wirthl József miniszteri megbízott — a budapesti folyamamérnöki hivatal főnöke — még az nap leutazott a bátai szivattyutelep megvizsgálására, a telep épen működésben volt. A gépek zajtalan munkája, úgy a tapasztalt rend is tisztaság fölött elismerését nyilvánította a társulat szakavatott gépészenek.

Műkedvelői előadás. A szekszárdi ev. ref. olvasóköri műkedvelői ápril. 24-én, husvét második napján harmadszor adják elő a „Télen“ című szindarabot. A tiszta jövedelem felét a Döry Pálné védnöksége alatt álló kisdédóvó, másik felét pedig a körkönyvtárának gyarapítására fordítják. Ugy hírlik, hogy az előadásra lejön Bokor József, a szerző is.

TANÜGYI HIREK.

Tanító-választás. Györköny községben az ágostai hitvallású evangélikus hitközség 1905. évi április hó 18-án tartotta meg a harmadik tanítói állásra a választást, melyre Marth Péter helybeli altanítót választották meg 141 szótöbbséggel a Wicker Lajos szárazdi tanítóra esett 18 szavazattal szemben.

Kisszékelvény az iskolaszéket újra alakították: Elnök: ör. Mayer János, gondnok: Pandl Jakab, jegyző: Györe István

tagok: Kardos József, Hohman Antal és Schisler János.

Högyészen a róm. kath. népiskola építése annyira haladt, hogy csak a belső simitási munkálatok vannak hátra s így július hó végére teljesen elkészülvén, a tanítás ez évi szeptember hó 1-én megkezdhető lesz.

A községi és felekezeti iskolaszékekre nézve fontos rendeletet adott ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter 24116/905 szám alatt. Ugyanis közli a pénzügyminiszternek 12292/1905. szám alatt az összes pénzügyigazgatóságokhoz intézett azon rendeletét, mely szerint a községi vagy felekezeti elemi iskolai tanítók és tanítónők fizetésének kiegészítésére és korpótlékának fedezésére engedélyezett államsegélyek ügyében a községi vagy hitfelekezeti iskolaszékek elnökei által, az államsegély utalványozása, kifizetése iránt a kir. adóhivatalokhoz intézett kísérő iratok hivatalos levelezéseknél tekintendők és feltétlenül bélyegmentesek.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

A szekszárdi kir. törvényszéknél főtárgyalásra kitzűzött bűnügyek: 1905. év április hó 26-án Petz Ádám és társa ellen lopás miatt, Arnold József ellen hatóság elleni erőszak miatt, Hir Mihály ellen lopás miatt. Akszt János ellen súlyos testi sértés miatt, Jokai Mihály és társa ellen súlyos testi sértés miatt, Mess István ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt.

1905. évi április hó 27-én: Széki Andrásné ellen okirat hamisítás miatt, Kati Mihályné ellen súlyos testi sértés miatt, Wirth József és társai ellen laksértés miatt, B. Tóth Lajos ellen lopás miatt, Fazekas József ellen hatóság elleni erőszak miatt.

MULATSÁGOK.

A tolnai „Ifjusági Egyesület“ könyvtára javára 1905. április hó 24-én a „Tolnai Kör“ helyiségében táncszal egybekötött műkedvelői előadást rendez, mely alkalommal Tóth Ede népszínművét „A Falu rosszat“ adják elő. Beléptidő: 1-ső és 2-ik sorban 2 kor., a többi sorban 1 kor. 20 fill. Állólhely 1 kor. Karzatón 50 fill. Kezdeté este 8 órakor.

G A Z D A S Á G.

A Népbankokról.*

„Az Önállóan Működő Hitelszövetkezetek Országos Köteléke“ kezdeményezésére és összehívására a szövetkezetek a napokban Budapesten kongresszust tartottak, amelyen alapos elméleti ismerettel és gyakorlati érzékel vitatták dr. Nagy Ferencnek a szövetkezetekről készített elfogult és teoretikus törvényjavaslatát.

Nem érdekelne bennünket e javaslat tán közelebről, ha intézkedéseivel nem gyökerében támadná meg a vidéki szövetkezeteket, amelyekhez hasonlók megyénkben Bonyhádon és Szekszárdon már évtizedek óta, gazdasági szempontból fontos, hézagot pótló, a humanizmus szempontjából pedig igen áldásos tevékenységet fejtenek ki.

A javaslat ugyanis a szövetkezetek körzetének megszorítását kívánja. Ki akarja zárni a szövetkezet székhelyén kívül lakókat az önszegélyező egyletekből. Apasztani kívánja tehát a tagok számát, ahelyett, hogy mint azt a szövetkezés eszméje joggal kívánhatná egy méltányos és igazságos törvényjavaslat-tól, korlátozná az erőknél apró-cseprő, hozzá nem értő emberek által alakított szövetkezetek útján való szétforgácsolását. Egyesülésben van az erő! Ebben a pár szóban, van

* Ezt a szövetkezeti ügy iránt való meleg szeretettel írott cikket, ajánljuk a szegényebb néposztály, a »kis emberek« sorsa iránt érdeklődők szives figyelmébe. A szerk.

letéve a szövetkezésnek, eme elvitathatatlanul nemes eszmének az alapköve. A szövetkezetek pedig csak úgy felelhetnek meg fontos és bizonyos mértékben eszményi feladatuknak, ha nem apró pontokon, apró csoportokban egyesülnek a kis töke és kis emberek, hanem ha a vidék góczpontjain, a kereskedelmi és társadalmi élet egy-egy élénkebb középpontján, kisebb és félreesőbb helyek csatlakozásával történik szövetkezés és jön létre az önszegélyező-egylet.

Mert minden ilyen czélú egylet alakításánál két szempont veendő figyelembe. Hozzá értő emberek szellemi tökéjük és fizikai idejük lekötésével, megfelelő szervezet mellett alakítják-e meg az ugynevezett „Népbankot“, avagy elméleti képzettség nélküliek, gyakorlati ismeret, hiányos szervezet és még a fizikai időnek is kellő feláldozása nélkül. Az első esetben az alakítás és vezetés költséget, pénzt igényel, a második esetben a költség a minimum, de a könyvvezetésben való járatlanság az ügymenet teljes összekeverését, a hatáskör kellő ismeretének hiánya és a vezetésben való felületesség oda vezetik a gyenge, zaenge egyletet, hogy a békés együttérzés helyett visszavonás, per-patvar, végeredményben a szövetkezet eszméjének áldásából átok, a tagok anyagi károsodása fakad. A szövetkezetek utolsó évtizede szomorú és elriasztó példákat mutathat fel, szavaim igazolására. A szervezkedés és alapítás pedig ha költséggel, üzleti rezszivel jár, akkor meg a kis csoportok egyesülését ez teszi lehetetlenné, vagy tovább menve, a szövetkezeti czél elérhetetlen lesz, mert a felek hitel-igényét olcsó és könnyen megszerezhető kölcsönrel nem elégíthetik ki, az egylet töke gyűjtésre szintén nem lesz alkalmas, mert hisz azt a csekély bruttó jövedelmet, amit elérni lehet, felemésztik az üzleti költségek.

Mikor a törvényjavaslat a tagok érdekének védelmét czélozza, — mert azt hangsúlyozza a szerző indoklásában, midőn a fővárosban elterjedt uzsorától és visszaélésektől akarja a kisembereket megvédeni, — akkor nagyon csekély védelmet nyújt azon rendelkezéssel, hogy a kamat 8%, a kezelési díj 2%-nál magasabb nem lehet és éppen a tagok összeségének érdekeit hagyta figyelmen kívül, mikor a fiókok fenntartásának tilalmát állítja fel, de minden körültekintés, a szövetkezés alapeszméjének ismerete hiányában az alakítás feltételül csak azt köti ki, hogy a szövetkezetnek megalakulása lehetséges, ha 7 tagja van és azok közül 1/3-rész (?) az alakító ülésen jelen van. Mindkét rendelkezés az erők szétforgácsolására vezet s így a szövetkezeti eszme megbuktatásának inkább előmozdítója, nem pedig védelme és fejlesztője.

Ha a szövetkezés nemes céljait fejleszteni óhajtjuk, akkor nem a működés körzetének korlátozását kell kívánnunk, hanem erős világos és alapos törvénnyel az önként, a szövetkezeti eszmének magánérdekekből való kijátszása ellen kellene tiltó rendelkezéseket felállítani, hogy ne legyen alkalom mindegyre újabb és újabb szövetkezeteket alakítani, az erőket szétforgácsolni és ezzel a már régebben fentálló és üdvösen működő, a vidéknek egyes góczpontján, megye vagy járás székhelyén levő szövetkezeteket, amelyek a hitel igényeket akár egy közigazgatási járás, akár egy megye területére, szövetkezeti alapon kielégíteni teljesen hivatottak és elégségesek voltak, elgyengíteni, megbénítani.

Az önszegélyező szövetkezeteknek van egy sajátos tulajdonságuk, a fizetett kamat és a nyerendő osztalék közötti szoros kapcsolat. A törvényjavaslatnak az a rendelkezése, hogy a tagnak befizetése az évtársulati alapon nyugvó önszegélyező egyleteknél is, tartozásaiba betudassanak, arra mutat, hogy a törvényjavaslat szerzőjének a szövetkezeti kezeléssel nagyon kevés fogalma van. Mert évenként felszámolni a csoportokkal fizikai lehetetlenség, minden tagnak részére különböző kamatozású folyó számlát felállítani pedig oly nagy munkaerőt s így költséget igényel, hogy az a hitelt igénybevevő és töke-gyűjtés céljából belépő tag anyagi megrövidülését idézné elő.

Annak, hogy a szövetségi tag kis költséget előnyös és kényelmes visszafizetési feltétellel a takarékpénztári terhesebb visszafizetési költségnél olcsóbb kamattal lehessen fel ünnegélyző egyletből, csak két módja van. Egyik az, hogy a szövetség nem területi, hanem tag és betét számot véve figyelembe, minél nagyobb körzetre terjedjen ki s így az üzleti költségekből egyes tagra minél kisebb hányad essék. Ez azzal lenne elérhető, hogy a szövetségi törvény az alakításokat ügyes és igazságos rendelkezésekkel megakadályozná, a kis emberek vezetői pedig megismervén a szövetségben rejlő szociális szempontból fontos és nemes törekvést, a szövetségnek lelkes támogatói lennének. A másik mód pedig, hogy bár a szövetségeknek a vezetése szakértő emberek kezébe lenne letéve, kik fizikai idejük és szellemi tőkéjük lekötéséért megfelelő, a közigényekhez mért díjazásban részesülnének, mégis a kezelési költségek minél kisebb százalékra apasztatnának s így a fizetett kamattal és a nyert osztalék minél közelebb hozatnának egymáshoz. Ez pedig úgy volna elérhető, mint azt a törvényjavaslat megjelenésekor meggyénk egy igen régi ünnegélyző-egylete tervezte, hogy a szövetségi ügykezelést annak teljes függetlensége fentartásával egy részvénytársasággal egyesítendő.

Mi a jelen alkalommal az első mód érdekében emeljük fel szavunkat.

Budapesten e hó 16 és 17-én száznál többen gyűltek össze a szövetségi eszme védelmezésére. Nem anyagi érdek, az eszme iránti lelkesedés volt az összehozó kapocs.

A feltámadás ünnepén e pár sossal arra akarjuk felkérni mindazokat (a papokat, jegyzőket, tanítókat) akik a népnek hivatott vezetői kell hogy legyenek, hogy ne engedjenek minden oldalon tért a hiszékeny népkárt okozó, tiszta lelkét megrontó apostoloknak, a népről való gondoskodás tagadhatatlanul szent törekvésnek lobogóját vegyék ők a kezükbe, hirdessék a feltámadás magaslatos ünnepén és mindenkor, hogy nem a különféle társadalmi osztályok kizsákmányolására, vesztélybe döntésére való egyesülésben van a népboldogítás, anyagi helyzetüknek és sorsuknak javítása, hanem a gazdasági, ipari és kereskedelmi élet megerősítésének előbbre vitelére irányuló válvetett munkában: a szövetségben rejlik a boldogulás titka, az védelmezi meg a kis embert a hatalmasok, az apró tőke képviselőit a nagy tőke képviselőinek elnyomásától.

Azok pedig, kiket társadalmi állásuknál fogva a magasabb emberbaráti eszmék hirdetésére jelölt ki az isteni gondviselés, ne feledjék el, hogy a szövetségi eszme hirdetéséért, a nép javának érdekében kifejtett munkájáért nem megkövezést, hanem minden érzé szobornál maradandóbbat, a hála és kegyelet érzéséből fakadt örök emléket nyert kortársaitól és azok utódainak millióitól: Schultze Delitsch Hermann Németországban!

s.

Szerkesztői üzenetek.

H. J. urnak Pálfa. Kérésének majd szívesen teszünk eleget. Kérjük azonban előbb a kiállításba helyezett érdemes dolgokat. Nagyon sok ingyen példányt kértek ugyanis már tőlünk s adtunk is, de biz még eddig több helyről hirehamvát se láttuk az ígért tudósításoknak.

R-t Gy. urnak K. Tormás. Bocsánatot kérünk a tévedésért, a lapot elküldtük s küldjük tovább a is. Legközelebb pedig levelet is írunk.

76 szám
v. 1905.

Árverési hirdetemény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szekszárdi kir. törvényszék 1903. évi 6921. számú végzése által Berger A Lipót budapesti, Blankenstein & Rappaporth bialiczi cég végrehajtók javára özv. Stern Joachimné kereskedő paksi lakos ellen Berger A. Lipót féle ügyben tőke követelés kiegyenlítését. Kamattal követelés pedig csak összesen 35 K. 50 fillért tesz ki, ellenben Blankenstein és Rappaporth bialiczi cég féle ügyben 223 kor. 34 fil. tőke, 383 kor. 34 fillérnek, a két ügyben 1903. év július hó 31 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 432 kor. 69 fil. per és végrehajtási költség követelés és netán még felmerülő egyéb költségek végett elrendelt biztosítási végrehajtás foganatosítása alkalmával bíróságra lefoglalt és 1260 kor. becsült hatvan darab bárány bélése kabátokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a paksi kir. járásbíróság 1903. évi v. 198/5 számú kiküldést rendelő végzése folytán Paks községben végrehajtást szenvedett lakásánál üzleti raktárban leendő eszközlésére 1905. évi április hó 25-ik napjának d. u. 3^{1/2} órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladni fognak. A netáni elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, hogy jogaikat az előbb idézett t. cz. 111. és 112. §-szabályán érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Paksban, 1905. évi április hó 11-én.

Dr. Parragh Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

Tavaszi és nyári tűzifa eladás leszállított árban.

Tisztelettel tudomására hozom a n. érdemi közönségnek, hogy a vasuti vendéglőm előreszében lévő tűzifa-telepemen mindennemű tűzifát száraz minőségben **leszállított áron** árusítok.

Az árak a következők:

Elsőrendű fák.			
Bükkfa hasáb	— — —	15 frt	60 kr.
Iharfa hasáb	— — —	14 " — "	
Gyertyánfa dorong	— — —	14 " 40 "	
Bükkfa dorong	— — —	13 " 40 "	
Egerfa, slavoniai hegyifa, mely kitűnő égő és paráztartó, ajánlható még vikli és szőlőkarónak is	— — —	10 " — "	

Másodrendűek.

Bükkfa hasáb	— — —	14 frt — kr.
Gyertyánfa dorong	— — —	9 " — "

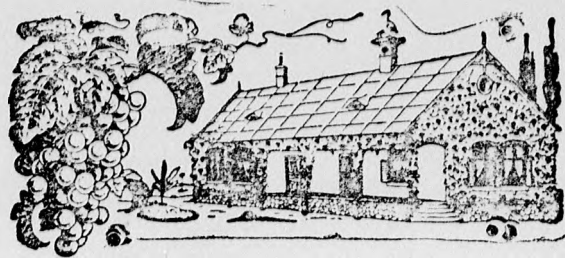
A vásárolt fákat saját kocsimon ölenként 70 krajczárért haza szállítom. — Kifogástalan övezésért kezességét vállalom.

Tisztelettel

Mutschenbacher Ödön

13—20

tűzifakereskedő.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető ne volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszre, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb-része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és »Delaware« sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Biharmegye. 8—10

Egy jó házból való fiu

tanonczul

fölvétetik **Báter János könyvnyomdájában.**

Frának Jánosné

divatterme

Szekszárd, Széchenyi-uteza.

Bécsi bevásárlásaimból visszatérve bátorokodom a n. é. hölgyközönség szíves figyelmét az izléses és dus választéku **tavaszi és nyári**

kalap-ujdonságokra

felhívni.

Nagy raktárt tartok **leányka és fiu szalma-kalapokban**, melyeket különös olcsó árban adok el.

Nagyrabecsült számos látogatásukat kérve maradtam teljes tisztelettel

Frának Jánosné.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesítek.

Gyors, pontos, olcsó és izléses kiszolgálás

BÁTER JÁNOS czégnél

NAGY PAPIRRAKTÁR
ÚJ BETŰK

LEGŰJABB SZERKEZETŰ GÉPEK és az árszabásbani szoliditás biztosíthatják a tisztelt megrendelőket, hogy a felmerülő és legmesszebb terjedő igényeik is teljes kielégítést nyernek.

Legfelsőbb helyen engedélyezett

„DUNA“ biztosító társaság

Tüzkár épületeken (templomok, paloták, lak- és gazdasági épületek, tanyák), ingó tárgyakon (termények, marhák, áruraktarak, házi butorok).

Jégkár szőlő- és mindennemű mezei terményekre.

Betöréses lopás áruk, áruraktarak, házi butorok és egyéb ingókra.

Élet-biztosítások a legelőnyösebb feltételek mellett.

A díjak jutányosak és egy, aránylag csekély kiadás a feleket nagy veszteségek veszélyétől óvja meg. A társaság a kártérítéseket gyorsan állapítja meg és pontosan, meg- rövidítés nélkül fizeti ki.

A legfelsőbb helyen engedélyezett „Duna“ bizt. társaság 1867 óta áll fenn; 1902. év végéig együttesen több mint **százharminczét millió koronát** fizetett ki készpénzben kártérítésekért és életbiztosításokért. Kezességi tőkéi: kétmillió korona alaptőke és a tartalék, összesen több mint huszonöt és félmillió korona, a biztosítottak előnyére jó értékekben van elhelyezve.

Alulírt függynökség teljes készséggel ad bármely a biztosításra vonatkozó felvilá- gositást.

3-3

Pirnitzer József és Fiai Szekszárd.

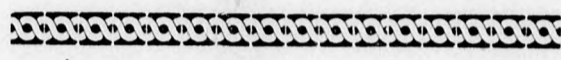

Egy jókarban levő, keve- set használt, majdnem ujnak mondható

kerékpár

olesón eladó.

Hol? Megmondja a kiadó- hivatal.

H I R D E T É S E K

H jutányos áron vétet- nek fel lapunk kiadó- hivatalában.

Specialista!

Specialista!

Valódi angol ruganyos és gummi- sérvkötők gyári raktára.

Mindennemű női és férfi különlegességek.

Kaphatók: Bachschitz K. és Társai árulázában Szekszárdon.

Specialista!

1-7

Okleveles szülésznő,

aki hosszabb ideig a buda- pesti klinika szülészeti osztá- lyán működött, kitünő bizo- nyítványokkal rendelkezik — vizsgázott masszírozónő — ajánlja szolgálatait.

Czim: **Horváth Mari** ok- leveles szülésznő Szekszárd, Molnár-utca 351. szám (özv. Barakovits Ferencznénél.) 4-4

Bachschitz Károly és Társai áruháza

Szekszárd, Széchenyi-utca Mayer-ház.

1-20

A vásárló közönség figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a vevő közönséget, hogy tavaszi rendkívüli bevásárlási utamról haza érkeztem s a raktá- ron levő újdonságokat a vevő közönség szíves figyelmébe ajánlom.

Raktáromon találhatók:

a legujabb cretonok, sephirek, cöperék, batistok, angol vásznak, francia delinek és pongis batistok, pompás színezetben.

Női, férfi és gyermek felöltők óriási választékban.

Divatos női havelokok 4 forinttól. Legujabb blouse-selymek, 120 cm. széles, sikerült mintájú, méterje 49 kr.

Valódi Singer-varrógépek 10 évi jótállással 23 frt.

Utazó bőröndök, kézi táskák és utazó kosarak. — Állandó nagy raktár gyermekjáték és gyermekkocsikban. — Újdonságok nap- és esőernyőkben. — Valódi francia mell- fűzők. — Kézimunkák, himző-selymek és kötőpamut gyári raktára. — Óriási választék női, férfi és gyermekcipőkben.

Urak részére divatos öltönyök mérték után készítettnek.

Magunkat a t. vevő közönség jóindulatába ajánlva, vagyunk kiváló tisztelettel

Bachschitz Károly és Társai.